

**Przedmiotowe zasady oceniania z geografii dla klas technikum
do podręcznika „Oblicza geografii”
wydawnictwa Nowa Era**

Główne zasady PZO z geografii to:

- uczeń samodzielnie odpowiada za to, jaką partię wiedzy (i ocenę) otrzyma na koniec semestru i roku;
- rola nauczyciela polega na stworzeniu dobrych warunków dydaktycznych dla kształcenia i samokształcenia ucznia.

Postanowienia ogólne

Przedmiotowe Zasady Oceniania zostały opracowane na podstawie dokumentów, takich jak podstawa programowa, program nauczania, wewnętrzny system oceniania i jest zgodny z ich założeniami.

Cele Przedmiotowego Systemu Oceniania

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 4) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Proponuje się sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

- w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puente wypowiedzi;
- w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem;
- ocenianie pracy ucznia na zajęciach terenowych na podstawie m.in. sporządzonych notatek, wykonanych schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenia relacji między elementami środowiska czy też zebranych informacji;
- w monografiach, portfolio czy innych wypowiedziach pisemnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;
- podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocena niedostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań,
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy,
- formułuje odpowiedzi w większości niezgodne z tematem.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- odczytać informacje geograficzne,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- wskazać elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego,
- wskazać funkcjonalne i przestrzenne powiązania oraz wzajemne zależności w systemie człowiek- przyroda- gospodarka,
- podejmuje próby rozwiązania problemu.

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów geograficznych,
- wykorzystanie i przetwarzanie informacji geograficznych,
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- wykonywanie prostych obliczeń geograficznych,
- wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego i w systemie człowiek- przyroda- gospodarka
- samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań geograficznych,

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania a także potrafi:

- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami,
- sprawnie rozwiązywać zadania geograficzne,
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego i systemie człowiek- przyroda- gospodarka,
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- w oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy, wykresy, kartodiagramy itp.
- wypowiedać się ściśle na temat.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce geograficznej,
- samodzielnie rozwiązywać problemy,
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- posługiwać się poprawnie terminologią geograficzną,
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego i systemie człowiek- przyroda- gospodarka,
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje,

Ocena celująca

Uczeń: posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza zakres wymagań programowych, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, proponuje nietypowe rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych.; uczestniczy w konkursach i olimpiadach geograficznych.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

- Sprawdziany lub testy: po każdym dziale
- Kartkówki: według uznania nauczyciela
- Prace długoterminowe- przygotowanie referatów
- Praca w grupie
- Odpowiedź ustna – jej odmowa jest równoznaczna z wystawieniem oceny niedostatecznej
- Aktywność na lekcji
- Zadanie domowe – praca samodzielna
- Znajomość mapy politycznej
- Ćwiczenia
 - wykonanie prac dodatkowych związanych tematycznie z przedmiotem (zapropionowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela),
 - inne działania wynikające z zainteresowań ucznia, wiążące się z programem nauczania geografii jak i wykraczające poza program, np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez nauczycieli lub dyrektora szkoły
 - przygotowanie materiału do nowej lekcji,
 - zorganizowanie wystawy, konkursu itp.

Zarówno odpowiedzi ustne jak i pisemne powinny być oparte o umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji:

- podręcznika,
- zeszytu ćwiczeń,
- map różnej treści,
- rocznika statystycznego,
- słownika geograficznego,
- czasopism,
- literatury popularno - naukowej,

- internetu,
- innych źródeł.

Podsumowania osiągnięć edukacyjnych

Zasady ogólne

1. podstawą oceny jest zakres realizacji wymagań edukacyjnych określonych i podanych przez nauczyciela na początku roku, za realizację tych wymagań uczeń otrzymuje ocenę,
2. uczeń oceniany jest za swoje osiągnięcia w nauce (wiedza i umiejętności) oraz postawy (aktywność i kreatywność), zainteresowanie, podejmowanie działań, aktywność, zaangażowanie i systematyczność,
3. ocenie podlegają wszystkie wymienione wyżej aktywności ucznia,
4. zaplanowane przez nauczyciela formy sprawdzające są obowiązkowe,
5. każdy dział programowy kończy się pracą pisemną lub testem zapowiedzianym 7 dni przed terminem sprawdzianu, po omówieniu sprawdziany wracają do nauczyciela i są przez niego przechowywane do końca roku szkolnego.
6. przed każdą pracą pisemną uczniowie są informowani o kryteriach oceniania, prace pisemne oceniane są według skali:
 - niedostateczny 0 - 30 % odpowiedzi poprawnych
 - dopuszczający 31 - 50 %
 - dostateczny 51 - 75 %
 - dobry 76 – 90 %
 - bardzo dobry 91 – 100%
 - celujący 100% odpowiedzi poprawnych, ale dodatkowo rozszerzonych o wiadomości ponadprogramowe,
7. uczeń ma prawo przystąpić do sprawdzianu powtórnie (pisemnie lub ustnie) tylko raz w ciągu dwóch tygodni od daty zapoznania się z oceną (w terminie ustalonym przez nauczyciela),
8. kartkówki i odpowiedzi ustne obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane,
9. wszystkie objawy niesubordynacji i nieuczciwości w czasie pisemnych prac i testów ucznia są równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy (np. próby tzw. ściągania),
10. uczniowie nieobecni na sprawdzianach i kartkówkach zapowiedzianych mogą być odpytani w ciągu tygodnia od momentu powrotu do szkoły,
11. uczeń nieobecny na sprawdzianie tylko w dniu, kiedy odbył się sprawdzian przystępuje do jego zaliczenia na pierwszej lekcji geografii po sprawdzianie, uczeń, który nie napisze pracy pisemnej w ustalonym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. nieusprawiedliwiona absencja na sprawdzianie (nieobecność w danym dniu tylko na lekcji geografii) jest równoznaczna z otrzymaniem z niego oceny niedostatecznej,
13. uczeń ma prawo do oceny za dodatkowo i nadprogramowo wykonaną pracę,
14. prowadzenie zeszytu przedmiotowego i przynoszenie podręczników jest obowiązkowe.

Znajomość mapy

15. nauczyciel z miesięcznym wyprzedzeniem zapowiada znajomość mapy,
16. ocena ze znajomości mapy na taką samą rangę jak ze sprawdzianu,
17. uczeń ma prawo poprawić ocenę z mapy tylko raz w terminie ustalonym przez nauczyciela,
18. uczeń, który otrzymał w I semestrze z mapy ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczyć ją w semestrze drugim,

Nieprzygotowanie do lekcji

19. uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć dwa razy w semestrze; nie dotyczy to lekcji powtórzeniowych (wyjątkiem jest powrót do szkoły po długiej nieobecności); nieprzygotowanie należy zgłaszać przed lekcją,
20. nieprzygotowanie nie dotyczy sprawdzianów, kartkówek i testów zapowiedzianych, znajomości mapy oraz braku zeszytu,
21. nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do lekcji i możliwości odpowiedzi lub pisania kartkówki.

Ustalenie oceny semestralnej i rocznej

22. przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów według skali zgodnie z WZO.
23. nie ma możliwości poprawienia ocen na tydzień przed klasyfikacją,
24. uczeń, który opuścił więcej niż 50% godzin lekcyjnych, może nie być klasyfikowany z przedmiotu.
25. uczeń, który uchyła się od oceniania i nie ma minimalnej liczby ocen nie może być klasyfikowany.
26. oceny śródroczne i roczne są ustalane przez nauczyciela, nie biorąc pod uwagę średniej ocen z dziennika elektronicznego,
- 27.

Zasady wglądu ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) opiekunów swoje pisemne prace

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA UCZNIÓW Z DYSFUNKCJAMI

- uczniowi z dysleksją - wydłuża się czas na wykonanie zadania, pracy pisemnej (docenia się przede wszystkim wysiłek włożony w wykonanie różnych zadań)
- ucznia z dysgrafią - w większym stopniu ocenia się na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną)
- innego typu schorzenia - zgodnie z zaleceniami poradni

Oceny są jawne dla ucznia oraz jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu na zajęciach lekcyjnych, podczas zapoznania się z oceną. Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują prace do wglądu na zebraniach z rodzicami lub na konsultacjach u nauczyciela.

RÓŻNE.

- Przedmiotowy system oceniania z geografii jest integralną częścią Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie. Wszystkie sprawy nie ujęte w przedmiotowym systemie oceniania rozstrzygane będą zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania
- Uczeń, który chce otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną

powinien spełniać warunki określone w Wewnętrzny Systemie Oceniania Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie

- wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej nauczyciel dokonuje na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największą wagę mają oceny ze sprawdzianów, a w dalszej kolejności oceny z pozostałych form aktywności
- ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności zgodnie z obowiązującą podstawą programową, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, proponuje nietypowe rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych, osiąga sukcesy w olimpiadach geograficznych na szczeblu okręgowym lub krajowym.
- za udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, nauczyciel może podnieść ocenę semestralną lub roczną co najmniej o jeden stopień.

- podczas lekcji uczeń zobowiązany jest do przestrzegania porządku, zasad kultury osobistej oraz kultury słowa.
- każdy uczeń powinien posiadać podręcznik. Dopuszczalne jest, aby uczniowie siedzący w jednej ławce korzystali na lekcji z jednego podręcznika.
- uczeń jest zobowiązany posiadać na każdej lekcji zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń) prowadzony wg zaleceń nauczyciela i odrabiać w nim pracę domową.

- zabrania się uczniom w czasie lekcji korzystania z telefonów komórkowych i innych nośników

- uczeń zainteresowany geografią ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela w postaci wskazania dodatkowych źródeł informacji geograficznych.